

ΤΙ ΕΚΟΥΝ ΓΡΑΦΕΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΣΟΦΟΙ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ γυναίκες ἀγαποῦν μὲ τὴν ἴδια ἐπιθυμία ἕναν ἔξυπνο κ' ἕναν κοῦτο ἄνδρα. Τὸν ἔξυπνο γιὰ νὰ τὴς διευθύνῃ. Τὸν κοῦτο γιὰ νὰ τὸν διευθύνουν...

— Ὅσο περισσότερο ἄνδρας εἶσαι, τόσο περισσότερο σ' ἀγατοῦν. Οἱ θηλυπρεπεῖς σπάνια ἐπιτυγχάνουν στὸν ἔρωτα.

— Θέλεις νὰ κατακτήσῃς μιὰ γυναίκα; Παιξε ἐμπρός της τὸ ρόλο τοῦ ἀνθρώπου πού δὲν μοιάζει μὲ τοὺς ἄλλους. Λίγος ρομαντισμός, λίγη ἀκεντρικότης, πολὺ μυστήριο σχετικά μὲ τὴ ζωὴ σου, τραβῶν τὴ γυναίκα ἄπως ὁ μαγνήτης.

— Μὴ δείχνῃς πολὺ πάθος στὴν ἀρχὴ ἑνὸς εἰδυλλίου. Παιξε τὸ ρόλο σου ψυχραῖα. Ἀφῆσε νὰ σὲ ὀδηγῇ ἡ λογικὴ κ' ὄχι ἡ καρδιά σου. Ἐπί φτάνεις πρὸ γρήγορα στὸ σκοπὸ σου. Θεμέλιος σῆμερα, ἀδιάφορος κἄπως αἶμα, νὰ τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας, νὰ ἡ παγὶς στὴν ὁποία ἡ γυναίκες πέφτουν τυφλά καὶ μὲ βία, γιὰ νὰ μὴ σὲ χάσουν.

— Ὁ ἔρωτας γεννᾷ τὴ ζήλεια. Μὰ γεννᾷει καὶ ἡ ζήλεια τὸν ἔρωτα. Μιὰ γυναίκα μπορεῖ νὰ σ' ἀγαπήσῃ μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μὴ σ' ἀφήσῃ σὲ μιὰν ἄλλη...

— Ἐπιπὶν τὸ γάμο λαξεῖο. Μὲ τὰ λαξεῖα ἡμῶς ἡ καρδιζεῖς ἢ χάνεις ἕνα πεντάγραμο. Ἐνῶ μὲ τὸ γάμο ἂν δὲν καρδιζεῖς, χάνεις ὅλη σου τὴ ζωὴ! Τὰ λαξεῖα τοῦ γάμου σπάνια καρδιζοῦν. Γι' αὐτὸ κ' οἱ καρδιζοῦντες εἶνε ἐλάττωτοι. Εἶνε οἱ ὀλίγοι τυχεροί, οἱ εὐλογημένοι ἀπ' τὸ Θεό, οἱ ἐκλεκτοὶ τῆς μοίρας. Γι' αὐτοὺς ὁ παράδεισος εἶνε τὸ σπίτι τους, ὅπως γὰρ τοὺς ἄλλους τὸ σπίτι τους εἶνε ἡ κόλασος τῶν, μιὰ κόλασος γεμάτη φλόγες καὶ καπνοὺς, γεμάτη θρήνησι καὶ οἰμωγὰς, πένθος, θλίψιν καὶ καταισχύνῃ!.. Ὅσα ἴσο προτιμώτερο, ἐν τῷ αὐτῇ περιπέσει, νὰ μὴν παντρεύεται κανεὶς. Μὰ ἀλλοίμονον, ἡ γνάθος μᾶς ἔρχεται μετὰ τὸν γάμο, ὅταν εἶνε πλέον ἀργά, ὅταν δὲν ἔχουμε τί νὰ τὴν κἀμοῦμε. Ἐπὶ, ὄχι μόνον δὲν καρδιζοῦμε τίποτε ἀπὸ αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἔκτυπεί τις τύψεις καὶ τὴν μεταμέλεια, μᾶς ἀκοιλοθεῖ παντοῦ καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν κακοροικιά μᾶς...

— Ἀντυχία σ' ἐκείνον, τὸν ὁποῖο ἀγάπησε μιὰ γυναίκα, χωρίς νὰ τὴν ἀγαπηθῇ! Ἄλλοιμονο σ' ἐκείνον πού ἀντίθετο ἔρωτικὸ μῖσος στὴν καρδιά μᾶς γυναίκα; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοιάζει μ' ἐκείνον πού βάζει φωτιά σ' ἕνα βαρέλι γεμίστο μακαροῦτι, καθήμενος συγχρόνως ἐπάνω σ' αὐτό.

— Τὸ λογικὸ εἶνε τὸ τελευταῖο καταφύγιον τοῦ ἔρωτος.

— Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἔρωτας στὸ γάμο, γιὰτὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ κανεὶς ἐκεῖνον πού τοῦ ἀνήκει ἀπόλυτος.

— Στὸν ἔρωτα ἡ γυναίκες ἀρνοῦνται κατηγορηματικὰ ἐκεῖνον πού θὰ ἤθελαν νὰ τὸ ἔχαν κ' ὅλος δοσμένο.

— Τὸ λογικὸ στὸν ἔρωτάς μοιάζει μὲ δαυλὸ ἀναμένο ἐν μέσῳ πυρκαϊᾶς. Φέγγει χωρίς ἄλλο καὶ νὰ μπορῇ νὰ ξεπεράσῃ τὴν λάμψιν τῆς φωτιᾶς.

— Τὰ βιβλία μᾶς εἶνε ἡ πρῶτος ἔρωτικὴ ἐπιστολὴ τῶν ἔραστων.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε θρησκεία ἢ ὁποῖα οὐδέποτε θὰ ἐκλείρῃ ἀπὸ τὸν κόσμον.

— Μπορεῖς νὰ ἐλιπίξῃς τὰ πάντα ἀπὸ μιὰ γυναίκα πού σοῦδοσε ραντεβού καὶ ἤρθε, ὅσο κ' ἂν εἶνε αὐστηρή, ὅσο κ' ἂν εἶνε φρόνιμη...

ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

- Στὴν γυναίκα, ἡ ζηλοτυπία προσηγορεῖται τοῦ ἔρωτος.
- Ὅποσο συγχωρεῖ ἕνα ἔγκλημα, γίνεται συνένοχος σ' αὐτό.
- Οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι δὲν κρίνονται ἴσικα καὶ ὀρθά, παρὰ ὅταν ἐκλείψουν.

ἦσαν καὶ τὰ δάση πού βρισκόντουσαν κοντὰ στὴν κοιλάδα Λακαμίδα. Στὰ δάση αὐτὰ κοιμότανε ὁ Κόλλας, τίς νύχτες, χωρίς στρώμα καὶ χωρίς σκέπασμα καὶ τὸν χειμῶνα ἀκόμα!..

Δὲν ἦταν ἀπὸ σῆμας καὶ οἱ αἰῶνες αὐτὸς πολεμιστής. Ἦταν ἀπὸ σίδερα, ἦταν ἀπὸ ἀσπίδα!.. Ποτὲ τοῦ δὲν ἀφρόσθησε, ποτὲ τοῦ δὲν χρειάστηκε ματρός, ποτὲ τοῦ δὲν ἔβαλε φρόμακο στὸ στόμα του!

Στὸ φαγοπότι δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ παραβῇ κανεὶνας. Τὸ στομάχι του ἦταν καταπονητὰς, βάρβαρο!.. Ἐπῆραγε τὸ βράδυ ἕνα γουρουνόπουλο ψηστὸ στὴν καθισμά του κ' ἔπινε ἀπὸ πάνω ὀκάδες ψυχρόγαλο! Ἐπειτα δὲν ξυπνοῦσε τὸ πρωτὶ, κατεβρόχιζε, ἔτσι γὰρ καφεῖ, ἀντὶ ροφήματος, σαράντα μεγάλες τηγανίτες!..

Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ χωρῆσῃ σὲ μιὰ σελίδα τὸ «Μπουκέτου» ἢ ἐξιστόρησι τῆς ζωῆς τοῦ Κόλλα Πλαπούτα. Τὰ κατ' αὐτὸν εἶνε ἀνεξάντλητα. Γι' αὐτὸ σταματοῦμε ἐδῶ ἄρματα, γιὰ νὰ συνεχίσουμε σ' ἄλλο φύλλο, δίνοντας τίς πρὸ χαρακτηριστικὲς μὰ καὶ καταπληκτικὲς λεπτομέρειες τῆς μυθιορθηματικῆς ζωῆς του. Χ...

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΣΕΚΟΥΝΔΟΥ ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΓΝΩΜΕΣ

Σὰς δίδομε σήμερα μιὰ σειρά ἀπ' τίς τόσο χαριτωμένες καὶ τόσο χαρακτηριστικὲς γνώμης τοῦ ἀρχαίου σοφιστοῦ Σεκούδου.

Κατὰ τὸν Σουΐδα ὁ Σεκούδους ὠτήρησε ἀπ' τοὺς πρὸ σημαντικοὺς Ἀθηναίους σοφιστάς. Ἐπωνομάζετο Ἐλείουρος, ὡς υἱὸς τέκτονος, ὑπῆρξε διδάσκαλος Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ καὶ ἔγραψε ρητορικὲς μελέτες.

Ἐπίσης, ὁ Φιλόστρατος στοὺς «Βίους τῶν Σοφιστῶν» Βιβλ. Α', γράφει γιὰ τὸν Σεκούδου ὅτι ὀνομάζονταν καὶ Ἐπίθυρος ὡς υἱὸς τέκτονος κ' ὅτι ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς θρήνησε τὸ θάνατό του καὶ τοῦ ἐξεπώνησε καὶ ἐπαίχθησε. Πέθανε σὲ βαθύ γῆρας κ' ἔταψῃ στὸ δημόσιο δρόμο, μεταξὺ Ἐλευσίων καὶ Μεγάρων.

Ἀπολαύσατε τὴν τῶν γνώμης τοῦ Ἀθηναίου σοφιστοῦ, βγαλμένες ἀπὸ μιὰ σπανία καὶ δυσεῖρητη ἔκδοσιν τοῦ 1688:

Τι ἐστὶ γυνή:

Ἐπιθυμία τοῦ ἀνδρός, ἄλλα καὶ ἀνδρὸς ναυάγιον, θηρίον πού ζοῖμε μαζὺ τὸν σὸν ἴδιο σπῖτα, λείαυα πού κοιμᾷται πλὴν μας, δράκαινα τὴν ὁποία συντηροῦμε, οἶκον ἔζηλ, ἀμεριμνητίας ἐμπόδιον, κομψοτυμμένη ὀκία, αὐθαίρετος μάχη, πολυτελεῖς πόλεμος, καθημερινὴ ζήμιο, ἀνθρωποποιὸν μηχανήμα, ζῶδον πορθητὸν, ἀναγκαῖον κακὸν!..

Τι ἐστὶ πλοῦτος:

Χρῆσθον φοροῖσι, ἡδονῶν ἀπαρτίς, ἐπιβουλεύμενον πρᾶγμα, ἀπόλυτος ἀνέκαρπος, φθῶνος τὸν ὁποῖο ἔχεις μέσα σὸν σπῖτα σου, διαρκὲς φόβος, καθημερινὴ ἀκοιτοφρα, ἐπιλοχνημένο πᾶγμα, προσφιλεῖς δυστυχία, περιπόθητον ταλαιοτρῆμα, περσοτικὴ εὐτυχία.

Τι ἐστὶ πενίχ:

Μισοῦμενον ἀγαθόν, ὕβρις μῆτηρ, ἡδονῶν ἐμπόδιον, ἀμέριμος διατριβή, δυσπρόσταστον κτήμα, ἐπινοήσεων διδάσκαλος, σοφίας ἀνεύρεσις, ἐμπόριον ἀζημιωτο, κτήμα ἀλογώριστο.

Τι ἐστὶ φίλος:

Ἀσείητο κτήμα, καταφυγὴ δυστυχίας, φτώχειας παρηγορία, ταλαιοτρῆσις καταφύγιον, ἀνευπόστατον κειμήλιον, εὐτυχία χωρίς τέλος.

Τι ἐστὶ γῆρας:

Πλήρωσις ἡμερῶν, ὕβρις αἰώνου, ζῶν θάνατος, προσδοκώμενη μέριμα, φόβος ἐπιζῶμενος, πολυχρόνιον γέλασμα, ἄτομος φρόνησις, ἀνεπίστων νεκρός, ζωὴ ἀνεφώτευτη, θάνατος προσδοκώμενος, νεκρός κινούμενος!..

Τι ἐστὶν ὕπνος:

Κόπον ἀνάπαυσις, λατῶν καθάρωσιμα, δεδεμένο λῦσις, ἀργυρεῖοντων σοφία, νοσοῦντων εὐχία, θανάτου εἰκόνα, ταλαιοτρῆσιον παραμυθία, πάσης ποῆσις ἡσυχία!..

Τι ἐστὶ κάλλος:

Φυσικὴ ζωγραφιά, ἰδιόκλαστον ἀγαθόν, ὀλιγοχρόνιον εὐτύχημα, εὐπαράλλακτον κτήμα, ἀνδρῶν ἐρωτύλων ναυάγιον, ἀσύγκητον ἀγαθόν, ἐνοσκαρκεμένη εὐτυχία, ἡδονῶν ὑπερβολή, ἀνθος μαραινόμενον, πρᾶγμα πού δὲν μοιράζεται, ἀνθρώπων παρηγορία!..

Τι ἐστὶ θάνατος:

Αἰώνιος ὕπνος, διάλυσις σώματος, ταλαιοτρῆσιον ἐπιθυμία, πνεύματος πτερογόνισμα, πλουσίαν φόβος, πενήτων παρηγορία, ἀνάλασις μελῶν, ὕπνου πατήρ, ἀνυπερέβλητος προθεσμία, ἀπόλυσις πάντων!..

ΜΙΚΡΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΙΔΙΟΣ ΚΙ' ΑΠΑΡΑΛΛΑΚΤΟΣ

Ἐνας κύριος παρήγγειλε σ' ἕνα ζωγράφο τὸ πορτραῖτο του, γιὰ νὰ τὸ χρωρίσῃ στὴ μῆτερα του, ἢ ὁποῖα ἤθελε πολὺ νὰ ἔχῃ σὸ σπίτι τῆς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἐνθῆμιον τοῦ γιου τῆς.

Ὁ ζωγράφος ἔβαλε ὅλα τὰ δυνατὰ του γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πελάτι του.

Ἦστε ἀπὸ λίγες μέρες, πῆγε τὸ πορτραῖτο τελειωμένο, στὴ μῆτερα τοῦ πελάτου του...

— Πῶς τοῦ μοιάζει; ἀνεφώνησε ἡ γῆρά, μόλις τὸ εἶδε.

Κ' ἐνῶ τὸ ἐξέταζε καλύτερα μὲ τὸ φασμαίν τῆς, ὁ ζωγράφος τῆς ψιθύρισε μὲ τρόπο...

— Ἐξέρετε κατὶ... δὲν μοῦ τὸ πλήρωσε ἀκόμα...
— Ἴδιος κ' ἀπαράλλακτος ὁ γυῖος μου! ἐπα-
νέλαβε ἡ γῆρά.

Η ΠΙΝΔΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ὁ Ἀνατόλ Φράνς

